

Regeringen och sändlistan sida 2-3

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

LEDS PLANEK U/A, Eva Gillberg, 08-7889068, eva.gillberg@mil.se

Försvarmaktens delårsrapport 2015 inkl. lägesredovisning

Härmed insänds Försvarmaktens delårsrapport 2015 inkl. lägesrapportering.

Information till arbetstagarorganisationerna har genomförts enligt avtalet om "Samverkan till utveckling inom Försvarmakten".

— o o o —

Beslut i ärendet har fattats av general Sverker Göranson. I den slutliga handläggningen har deltagit generallöjtnant Dennis Gyllensporre, ekonomidirektör Helena Holmstedt, brigadgeneral Fredrik Robertsson, redovisningschef Yvonne Sandsfeldt, chefscontroller Eva Gillberg samt, som föredragande, överste Claes Isoz.

Sverker Göranson

Dennis Gyllensporre

(EGI)

Postadress
Försvarmakten
107 85 Stockholm

Besöksadress
Lidingövägen 24

Telefon
08-788 75 00

Telefax
08-788 77 78

E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se

Sändlista	Antal tryck ex
<i>Externt utanför Försvarsmakten</i>	
Försvarsutskottet	
Utrikesutskottet	
Riksdagens utredningstjänst	
Riksrevisionen	1
Regeringen	1
Försvarsdepartementet (Fö)	1
Finansdepartementet (Fi)	
Utrikesdepartementet (UD)	
Försvarets materielverk (FMV)	
Försvarets radioanstalt (FRA)	
Försvarsexportmyndighet	
Kustbevakning (KBV)	
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	
Rekryteringsverket	
Statens haverikommission (SHK)	
Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)	
Ekonomistyrningsverket	1
Rikspolisstyrelsen	
Riksarkivet	
Krigsarkivet	
Luftfartsverket	
Arbetsgivarverket	
Fortifikationsverket	
Statskontoret	
Kungl. Krigsvetenskapsakademin (KKrVA)	
Kungliga Örlogsmannasällskapet (KÖMS)	
Flygvapenfrivilligas Riksförbund (FVRF)	
Frivilliga Automobilkårens Riksförbund (FAK)	
Frivilliga Flygkåren (FFK)	
Frivilliga Motorcykelkårens Riksförbund (FMCK)	
Frivilliga Radioorganisationen (FRO)	
Försvarets Personaltjänstförbund (FPF)	
Insatsingenjörernas Riksförbund (IIR)	
Riksförbundet Sveriges lottakårer (SLK)	
Sjövärnsskårens Riksförbund (SVK RF)	
Svenska Blå Stjärnan (SBS)	
Svenska Brukshundklubben (SBK)	
Svenska Fallskärmsförbundet (SFF)	
Svenska Försvarsutbildningsförbundet (Försvarsutbildarna)	
Svenska Pistolskytteförbundet (SPSF)	
Svenska Röda Korset (SRK)	
Svenska Skyttesportförbundet (SvSF)	
Sveriges Bilkårens Riksförbund (Bilkåren)	
Sveriges Civilförsvarsförbund (SCF)	

FÖRSVARSMAKTEN

Datum
2015-08-14Beteckning
FM2015-14703:1 Sida 3 (3)

Allmänna Försvarsföreningen (AFF) Förbundet Sveriges Reservofficerare (SVEROF) Svenska Flottans Reservofficersförbund (SFRO) OFR/O FM OFR/S SACO Försvar SEKO Försvar	
<i>Inom Försvarsmakten</i>	
LG, I 19, K 3, P 4, P 7, A 9, Lv 6, Ing 2, LedR, TrängR, 1. ubflj, 3. sjöstriflj, 4. sjöstriflj, Amf 1, MarinB, F 7, F 17, F 21, Hkpflj, FMLOG, FMTM, SOG, MHS K, MHS H, MSS, SSS, LSS, HvSS, FMTS, SWEDEC, SkyddC, FMUndSäkC, FM HRC, FömedC	
<i>Inom Högkvarteret</i>	
ÖB	1
GD	1
REV	
FLYGI	
SÄKINSP	
GL	
LEDS	
INS	
PROD	
MUST	
PERSS	
JURS	
INFOS	
HKV AVD	
Arkiv	1
Totalt antal ex	7

**FÖRSVARSMAKTENS
DELÅRSRAPPORT 2015
(inkl. lägesredovisning)**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Försvarsmaktens delårsrapport 2015 inkl. lägesredovisning	3
Sammanfattning	3
Om redovisningen	4
LÄGESREDOVISNING	5
Insatser	5
Nationella insatser	5
Internationella insatser	5
Genomförande av den nationella handlingsplanen för FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet	6
Fredsfrämjande insatser	6
Stöd till samhället	6
Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap	7
Arméförband	7
Marinförband	8
Flygvapenförband	9
Lednings- och underrättelseförband	10
Logistikförband	11
Hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna	12
Frivillig försvarsverksamhet	13
Utveckling	13
Övrig verksamhet	14
Personalförsörjning	15
Ekonomiskt resultat och prognos	16
Anslagsförbrukning och anslagsprognoser	16
FÖRSVARSMAKTENS DELÅRSRAPPORT 2015	19
Redovisning av återrapporteringskrav	19
Regeringsuppdrag (Fö2008/3334/MFU, Fö2011/613/MFU), Omdaning av försvarslogistiken	19
Nr 1.5 Nordiskt och övrigt internationellt samarbete	20
Nordiskt försvarssamarbete – Nordefco	20
Fördjupat försvarssamarbete Sverige – Finland	22
Fördjupat försvarssamarbete Sverige - Danmark	22
Nr 2.6 Materielinvesteringar, Investeringsplan	23
Nr 2.9 Omlokalisering Järfälla Barkarby	23

Nr 2.10 FMTIS	24
Nr 3.1 Uppföljning av det försvarspolitiska inriktningsbeslutet	25
Finansiell redovisning	26
Resultaträkning	26
Balansräkning	27
Anslagsredovisning	29
Tilläggsupplysningar	30
Undantag från ekonomiadministrativa regelverket	32
Överbefälhavarens intygande av myndighetens delårsredovisning	33

Försvarsmaktens delårsrapport 2015 inkl. lägesredovisning

Sammanfattning

Beredskap för nationella insatser har upprätthållits i enlighet med författningar och regeringens särskilda beslut för hävdande av den territoriella integriteten. Sveriges sjö- och luftterritorium har övervakats. Incident- och ledningsberedskap har upprätthållits i enlighet med Försvarsmaktens Grundoperationsplan (FM GROPS) och som en konsekvens av den höga militära aktiviteten i vårt närområde har beredskapsanpassningar genomförts under tre perioder om vardera två veckor.

Försvarsmaktens internationella insatser genomförs enligt plan. Här kan särskilt nämnas etableringen av MINUSMA där uppbyggnaden av camp Nobel fortgår och att Försvarsmakten har ca 250 personer på plats. Operation ATALANTA, med *Force Commander* och FHQ samt med stridsbåtar och helikoptrar inklusive besättningar, är avslutad med gott resultat.

Under det första halvåret 2015 har viktiga steg tagits för att höja Försvarsmaktens operativa förmåga. Takten i förbandsproduktionen har varit hög och goda resultat har uppnåtts.

Arméförbanden har genomfört övningar för förmågeuppbyggnad inom bataljon och kompani. Uppbyggnaden av brigad och brigadledningsförmågan har fortsatt genom övning. Motoriserad skyttebataljon, ingående i NBG, har evaluerats enligt Nato standard med mycket gott resultat. Beredskap med NBG har upprätthållits.

Fokus för marinförbanden har varit ledning och ubåtsjakt och samtliga marinförband har genomfört ubåtsjaktövning på ostkusten där vissa enheter parallellt genomfört sjöbevakningsuppgifter. Inom ramen för *Swedish Finnish Naval Task Group (SFNTG)* har två större övningar genomförts vilket bidragit till en ökad ledningsförmåga. Beställning av två nya ubåtar (A26) har genomförts.

Flygstridskrafterna har under första halvåret ökat krigsförbandens operativa förmåga och åtgärdat tidigare förseningar inom flygutbildningen. Detta föranlett främst av att flygsystemen JAS 39 och hp 15 haft en positiv utveckling av flygtidsproduktionen.

Övningsverksamhet samt tillförsel av materiel till ledningsförbanden har inneburit en ökad operativ förmåga för förbanden.

Tillväxten av logistikförbandens förmåga har fortsatt och en ökad andel materielunderhåll genomförs nu av krigsförbanden. Vidare har en tillväxt av personal och materiel inom logistikförbanden verkat positivt för förbandens operativa förmåga.

Tillgången på materiel, teknisk kompetens samt tillgänglig produktionskapacitet för materielunderhåll påverkar möjlig tilldelning av materiel för förbandsproduktion. De begränsningar som detta medför påverkar förbandsproduktionen negativt under 2015.

Hemvärnsförbanden har under perioden genomfört krigsförbandsövningar, särskilda övningar förband samt samlad ledningsträningsövning, vilket ökat bataljonernas samlade förmåga.

Försvarsmakten har ett antal utmaningar med personalförsörjningen vilka myndigheten analyserar och fortsatt arbetar med. Försvarsmaktens möjlighet att genomföra GMU är beroende av tillgängliga resurser. De planerade GMU-omgångarnas samlade volym indikerar att Försvarsmakten inte kommer nå den planerade volymen för helåret 2015.

Det finns en risk att måltalen för antalet anställda GSS/T under innevarande år kommer att underskridas. Försvarsmakten konstaterar att det finns en större attraktionskraft i att ta anställning som GSS/K snarare än GSS/T. Vidare har Försvarsmakten särskilt noterat en vikande trend bland kvinnor att söka sig till Försvarsmakten. Myndigheten arbetar med åtgärder för att motverka den negativa trenden men detta behöver fortsatt bevakas och analyseras.

Den ekonomiska prognosen för Försvarsmaktens samtliga anslag går mot att givna ramar kommer att hållas med undantag för anslagen 6:1.1.4 *MUST* och 5:1.2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet*. För anslagsposten 6:1.1.4 prognostiseras ett överutnyttjande om 13 miljoner kronor. Anledningarna är att försvarsattachéanslaget 2015 inte är i balans samt ökade krav på *MUST* verksamhet från och med 2016, vilket föranlett ett behov av att redan under innevarande år anställa personal. Försvarsmakten erhöll i juni månad en sänkning av anslaget 5:1.2 på åtta miljoner kronor vilket kommer att få betydande konsekvenser för berörda insatser.

Om redovisningen

Redovisningen inleds av en sammanfattning ovan följt av en lägesredovisning för samtliga verksamheter inom Försvarsmakten inklusive lägesredovisning inom personalförsörjningsområdet samt det ekonomiska läget per den 30 juni 2015.

Därefter redovisas Försvarsmaktens delårsrapport vars innehåll är reglerad i FÅB 8 kap. Delårsrapporten börjar med redovisning av de återrapporteringskrav som ska redovisas i samband med delårsrapporteringen, utgående från Försvarsmaktens regleringsbrev för 2015 samt särskilda regeringsbeslut. Aktuellt arbetsläge avseende utvecklingen av insatsorganisationen (återrapporteringskrav RB p 3.1) återfinns dock under lägesredovisningen för verksamheten Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap, tillsammans med all annan lägesredovisning. Slutligen följer avsnittet Finansiell redovisning.

Eftersom delårsrapporten är föremål för granskning av Riksrevisionen redovisas den separat för att underlätta granskningen.

LÄGESREDOVISNING

Insatser

Nationella insatser

Beredskap för nationella insatser har upprätthållits i enlighet med Försvarsmaktens Grundoperationsplan (FM GROPS). Som en konsekvens av den periodvis höga militära aktiviteten i vårt närområde har beredskapsanpassning genomförts under tre perioder om vardera två veckor. Sveriges luft- och sjöterritorium har kontinuerligt övervakats med såväl fasta som rörliga sensorer. Vidare har ledningsberedskap för tidig insats upprätthållits.

Försvarsmakten har genomfört cirka 250 nationella insatser under första halvåret. I huvudsak utgörs insatserna av bevakningsuppgifter vid skyddsvärda transporter samt vid skyddsobjekt.

Under första halvåret har svenskt territorium kränkts eller bedömts ha blivit kränkt vid sju tillfällen vilket är i nivå med tidigare år. Ärenden avseende utebliven föranmälan, enligt kraven om att föranmäla ankomst till svenskt territorium minst 48 timmar i förväg, har i snitt varit en per vecka, vilket är på motsvarande nivå som föregående år.

Internationella insatser

I Afghanistan fortsätter det svenska styrkebidraget, som för närvarande uppgår till 32 personer, att stödja främst *Afghan National Army (ANA)* och *Afghan National Police (ANP)* enligt metoden *Train, Assist and Advice (TAA)*.

I Mali och inom ramen för MINUSMA, utgörs det svenska styrkebidraget av ett underrättelseförband, *SWE ISR TF*, stabspersonal och vaktgrupp i *All Sources Information Fusion Unit (ASIFU)* samt stabspersonal till FN:s ledningsstruktur. Den 30 juni 2015 uppgick det svenska styrkebidraget till cirka 250 personer. Etableringen av camp Nobel har fortsatt under perioden. Brister, avseende exempelvis säkerhetsskydd kvarstår dock fortfarande. Vid tre tillfällen har svenska Tp 84 genomfört flygtransporter med materiel.

Under perioden mellan den 3 februari och den 6 maj deltog Sverige med ett styrkebidrag till *EUNAVFOR OPERATION ATALANTA*. Styrkebidraget var baserat ombord på det nederländska fartyget *Johan de Witt* och utgjordes av *Force Commander* med stabspersonal samt fartygsbaserade stridsbåtar och helikoptrar med besättningar. Viss helikopter- och stridsbåtspersonal roterade planenligt under insatsen. Totalt bestod det svenska förbandet av 77 personer fördelade på 51 befattningar.

Sedan våren 2013 deltar Sverige i EUTM Mali med en stabsofficer och ett träningsteam om sex personer.

Sverige har bidragit till EUTM Somalia under 2015 med en ställföreträdande chef, fyra stabssmedlemmar i insatsens högkvarter samt ett träningsteam om fyra personer för stöd och utbildning av den somaliska armén.

Genomförande av den nationella handlingsplanen för FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet

Försvarsmakten har under april månad redovisat till Folke Bernadotteakademin (FBA) i enlighet med regeringens handlingsplan för 1325. Redovisningen fokuserar på sju indikatorer som regeringen antog den 27 september 2012, varav Försvarsmakten redovisar fyra¹.

Försvarsmaktens arbete med att implementera ett genderperspektiv och resolution 1325 i planering och genomförande av insatser är etablerat och accepterat inom organisationen.

Fredsfrämjande insatser

Verksamheten omfattar internationella fredsfrämjande insatser med observatörer och monitorer.

För närvarande avdelar Försvarsmakten 39 individer till nio insatser i totalt nio länder. Ny insats som påbörjats under rapporteringsperioden är *European Union Military Advisory Mission* i Centralafrikanska Republiken (*EUMAM RCA*) där en officer och en specialist-officer tjänstgör sedan april 2015.

Stöd till samhället

Verksamheten avser främst författningsreglerat stöd till samhället i fredstid inom ramen för lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet.

Försvarsmakten har under första halvåret genomfört 16 insatser i enlighet med lagen om skydd mot olyckor, vilket är jämförbart med samma period föregående år (22 stycken).

Ett 20-tal insatser har genomförts i enlighet med förordningen om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet vilket även det är jämförbart med föregående år (15 stycken). Stöd har främst lämnats till polisen och omfattat bland annat ammunitionsröjning. Även stöd med CBRN²-förmåga har lämnats.

Uppbyggnaden av förmåga och beredskap avseende Försvarsmaktens stöd till Polisen med medeltung helikopter har under första halvåret genomförts enligt framtagna myndighets-gemensam plan. Verksamheten har genomförts i balans med Försvarsmaktens övriga uppgifter, vilket även redovisats i särskild rapport³ till regeringen enligt Regeringsbeslut nr 28 (Fö2013/1312/MFI).

¹ Svenska myndigheters genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 perioden 1/1-31/12 2014, i FBA dnr: 111-15-00242 (daterad 2015-04-15)

² Avser kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära material

³ FM2014-5799:3 (daterad 2015-06-29)

Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap

Arméförband

Beredskap har upprätthållits och insatsverksamhet har genomförts i enlighet med plan och kompletterande order.

Förbandsproduktionen har även skett enligt plan under första halvåret 2015. Armén har under halvåret fokuserat verksamheten på förberedelser för insatser, vidmakthållande av NBG 15 samt förmågeuppbyggnad vid krigsförbanden.

Under perioden har en del av arméns förband genomfört de nationella försvarsinriktade förbandsövningarna *VINTERSOL 15* och *VÅRELD 15* som en del i förmågeuppbyggnaden inom bataljon och kompani. Därutöver har evaluering av motoriserad skyttebataljon enligt Natos krigsförbandsvärdering genomförts. Denna värderingsform har tidigare inte tillämpats på bataljonsnivå inom armén. En del av arméns förband har genomfört ledningsträningsövningarna *BRIGLTÖ (1) 15* och *BRIGSTRI 15* som en del i uppbyggnaden av brigad- och brigadledningsförmåga. Dessa planerade övningar har uppnått övningsmålen. Repetitionsutbildningar (KFK och SÖB) har också genomförts planenligt.

Tillgången på vissa fordonstyper, reservdels- och verktygssatser samt sambands- och ledningssystem är fortfarande en begränsande faktor.

Arméns operativa förmåga utvecklas genom förbandsövningar, som i huvudsak bedrivs som kompaniövningar i bataljons ram med funktionsförband samt ledningsträningsövningar i bataljons och brigads ram. Sammantaget bygger förbands- och ledningsträningsövningar en framtida brigadförmåga.

Inom ramen för *Resolute Support Mission (RSM)* har FS 28 genomförts enligt plan. FS 29 pågår och förberedelser för FS 30 är påbörjad. Förberedelser och rotation har inte inneburit några konsekvenser för förbandsproduktionen.

Insatserna inom ramen för EUTM i Somalia och Mali har inte påverkat förbandsproduktionen.

Förberedelser och utbildning för deltagandet i MINUSMA pågår fortlöpande. Produktionen sker i stort enligt plan. MINUSMA påverkar den materiella tillgängligheten vid delar av arméns krigsförband. Materielberedning genomförs för närvarande i syfte att klarlägga materielbehov på sikt. MINUSMA har också, för deltagande förband, medfört en förmågeutveckling för delar av förbandet.

Kompetensstöd i form av bemanningsuppdrag och instruktörer, inom bl.a. markstrid, till skolor, centra och hemvärnets verksamhet är en återkommande utmaning.

Viktigare materielleveranser

- Bandvagn 410 i olika konfigurationer

- Terrängbilar i olika konfigurationer

Viktigare lagda beställningar

- Renovering Robot 97

Marinförband

Beredskap har upprätthållits och insatsverksamhet har genomförts i enlighet med plan och kompletterande order.

Produktionsmålen bedöms i stort ha uppnåtts för de marina förbanden. Samtliga marina förband, inklusive främre logistikstöd, har genomfört ubåtsjaktövning på ostkusten. För vissa enheter genomfördes verksamheten parallellt med erhållna sjöövervakningsuppgifter från marintaktisk chef. Utöver ovanstående övning har grundläggande stridsområdesvis utbildning genomförts i simulatormiljö och till sjöss.

Samarbetet med den finska marinen inom *Swedish Finnish Naval Task Group (SFNTG)* fortlöper under 2015 med fokus på ledning under gemensamma övningar. Övningen *CJSE 15* har genomförts där *SFNTG* stab tränades som en del i det fortsatta förmågeuppbyggnadsarbetet. Praktisk ledning till sjöss har genomförts under *FINSWEEEX 15*, med ett stort antal deltagande enheter ur både den finska och svenska marinen. Samverkan kommer fortsatt att ske under året genom ledning på lägre förbandsnivå inom ramen för *DYNAMIC MOVE* och *NORTHERN COASTS 15*.

En svensk ubåt har deltagit i övningen *DYNAMIC MONGOOSE* i Nordsjön. Övningen har haft fokus på att öva samt utveckla ubåtsbekämpning. Detta har inneburit att ubåten kunnat öva mot ett avancerat tredimensionellt hot.

Under övningen *JOINT WARRIOR* övades indirekt bekämpning och bekämpningsledning i Skottland och vid *OPEN SPIRIT* genomfördes skarp sjöminröjning i estländska farvatten.

Under juni deltog amfibieförband i övningen *BALTOPS* med finska, amerikanska och brittiska förband organiserade i en *Amphibious Task Group (ATG)*. I övningen deltog även en korvett samt enheter ur flygvapnet. Övningens målsättningar uppnåddes. Vidare möjliggjordes övnings- och träningstillfälle med Finland inom ramen för *Swedish Finnish Amphibious Task Unit (SF ATU)*.

Utveckling av ledning har övats inom ramen för *SFNTG* under såväl *CJSE 15* som *FINSWEEEX 15* vilket bidragit till en ökad ledningsförmåga med samordnade procedurer.

Grundläggande ubåtsjaktövningar med sensorträning utgör grunden för den operativa förmågan avseende spaning och underrättelseinhämtning.

Deltagandet i operation ATALANTA, ME 04, med personal i ett *Force Headquarters (FHQ)* samt stridsbåtar och helikoptrar under första halvåret har varit positivt ur ett förbands-

utvecklings- samt rekryteringsperspektiv. Insatsen har genomförts med gott resultat och avveckling är genomförd.

Metoderna för att genomföra förbandsproduktion under pågående nationella insatser i form av sjöövervakning har utvecklats och bidragit till ökad förmåga vid krigsförbanden. Intill dess att HMS Stockholm och HMS Malmö levereras i vedettbåtskonfiguration under 2016, kommer det vara en högre belastning än normalt på övriga enheter.

De marina krigsförbanden står inför en generationsväxling med ovanligt höga pensionsavgångar under kommande år. Detta tillsammans med en ökad ambition i antal besättningar och fartygssystem ställer stora krav på personalförsörjningen. Särskilt känsliga områden är tekniker, ubåtsjaktpersonal samt båtförare och nautisk kompetens inom amfibiesystemet.

Viktigare materielleveranser

- Slutleverans av Visby-systemet version 5

Viktigare lagda beställningar

- Två stycken nya ubåtar (A26)
- Nytt lätt torpedsystem
- Livstidsförlängning bevakningsbåtar

Flygvapenförband

Beredskap har upprätthållits och insatsverksamhet har genomförts i enlighet med plan och kompletterande order.

Produktionen har under första halvåret löpt enligt plan. Den multinationella flygövningen *ARCTIC CHALLENGE EXERCISE (ACE)* med fokus på luftstrid är genomförd och övningsmålen nåddes. *LION EFFORT*, vilket är en övning för de länder som opererar JAS 39, har genomförts och övningsmålsättningarna uppnåddes. Under övningen *BALTOPS* som genomfördes i och runt Östersjön deltog utöver förband ur marinen även enheter ur flygvapnet.

Flygstridskrafterna har under första halvåret ökat krigsförbandens operativa förmåga och åtgärdat tidigare förseningar inom flygutbildningen. Detta föranlett främst av att flygsystemen JAS 39 och hkp 15 haft en positiv utveckling av flygtidsproduktionen.

Flygstridskrafterna har under första halvåret genomfört insats med hkp 15 inom ramen för ME 04 enligt plan. Deltagandet i ME 04 har utvecklat helikopterförbandens förmåga att verka i den sjöoperativa rollen på positivt sätt. Detta har dock skett på bekostnad av ett minskat deltagande inom ett antal övningar såsom exempelvis *FINSWEEEX 15*.

Flygstridskrafterna har med två Tp 84 även lämnat stöd till insatsen i Mali vid sammanlagt tre tillfällen under första halvåret. Stödinsatserna har bidragit till en positiv förmågeutveckling för deltagande förband och personal. Vid dessa tillfällen har dock möjligheten att stödja annan verksamhet inom Försvarsmakten med transporter i vissa fall utgått.

Flygstridskrafterna har fortsatt brist på kompetenser inom följande kategorier; flygtekniker, flyglärare, SIS (sambandspersonal) och MSE (planeringspersonal på stridsflygdivisioner).

Viktigare materielleveranser

- Radarjaktrobot Meteor

Viktigare lagda beställningar

- Strategisk transport 2015-2017
- Underhåll hkp14 2015-2019

Avvikelser

- Försenad leverans av hkp14

Lednings- och underrättelseförband

Beredskap har upprätthållits och insatsverksamhet har genomförts i enlighet med plan och kompletterande order.

Förbandsproduktionen har i stort hittills genomförts enligt plan. Delar ur lednings- och underrättelse-förbanden deltar och ger stöd till insatsen i Mali.

Övningen *CJSE 15* har genomförts. Det övergripande syftet var att utveckla och vidmakthålla Försvarsmaktens operativa och taktiska ledningsförmåga, genom att öva individuella färdigheter med officerare från Försvarsmakten och studenter på Försvarshögskolan (FHS). Drygt 1 000 personer från 25 nationer deltog under övningen och övningsmålen nåddes. Lednings- och underrättelseförbanden har även deltagit vid övningarna *BRIGSTRI 15* och *VÅRELD 15* där respektive övningsmålsättning nåddes.

Ledningsförband har även deltagit i den Nato/PfP-ledda interoperabilitetsövningen *CWIX 15*.

Arbetet med att inrätta förbandet FMTIS ur FMTM och delar av Försvarsmaktens logistik (FMLOG) går enligt plan och förbandet ska vara inrättat den 1 januari 2016.

Samarbetet och samverkan mellan de regionala staberna och lednings- samt underrättelseförbanden har utvecklats ytterligare. Införandet av materiel inom ramen för Försvarsmaktens ledningssystem (FMLS) IO 14 fortgår och har inneburit en ökad operativ förmåga inom lednings- och underrättelseförbanden.

Delar av ledningsförbanden är delaktiga i Mali-insatsen MINUSMA. Genomförda insatser har en positiv påverkan på förbandsförmågan, men kan i vissa avseenden påverka förbandsproduktionen negativt. Detta gäller bl. a. resurser till utbildnings- och utvecklingsverksamheten.

Det föreligger fortfarande kompetensbrister inom lednings- och underrättelseförbanden vad avser officerare med ledningssystemkompetens.

Viktigare lagda beställningar

- Anskaffning av optroniska sensorer 2015-2018

Logistikförband

Beredskap har upprätthållits och insatsverksamhet har genomförts i enlighet med plan och kompletterande order.

Periodens produktion har präglats av förberedelser inför insatsen MINUSMA liksom upprätthållandet av beredskap för NBG.

Fortsatt uppbyggnad av teknisk kapacitet sker över landet. Krigsförbandskurser och särskilda övningar för befälen har genomförts för de logistikförband som har kontrakterad personal. Detta har skett inom ramen för förberedelserna inför höstens kommande krigsförbandsövningar med tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS/T) och pliktpersonal. Logistikförbanden har bl.a. deltagit i övningen *LOGEX* vilken var en internationell brigadledningsövning med logistik i fokus. Vidare har förbanden deltagit i *BRIGSTRI 15* samt *VÅRELD 15* som var en dubbelsidig nationell försvarsövning.

Logistikförbandens tekniska personal har tagit ett stort ansvar för materielunderhåll avseende materiel i bruk. På så sätt har teknikerna upparbetat 2 800 reparationstimmar som bidragit till kompetensuppbyggnad av den tekniska personalen och färre lagda beställningar avseende materielunderhåll på bakre nivå. Logistikförbanden har genomfört samverkan med Finland angående utbildning inom försvarsmedicin.

Materiell och personell uppfyllnad av logistikförbanden samt ökad övningsverksamhet har bidragit till ökad operativ förmåga.

Den materiella tillgängligheten för Försvarsmakten bedöms ha ökat genom internt upparbetad reparationstid. Dock begränsas fortsatt förbandsproduktionens materielltillgänglighet, då insatsernas materiel prioriteras vid genomförande av underhåll.

Försvarsmakten har begränsad tillgång till läkare och sjuksköterskor med rätt kompetens vilket innebär svårighet att över tid försörja internationella insatser med nuvarande inriktning. Det råder även brist på teknisk kompetens inom mark- och ledningssystemsområdet. Sammantaget medför detta svårigheter att leverera efterfrågat stöd med både tillräcklig kvantitet som kvalitet.

Viktigare materielleveranser

- Materiel för hantering av drivmedel

Viktigare lagda beställningar

- Sjukvårdssystem 2015-2018

Hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna

Under perioden har verksamheten genomförts i enlighet med plan. Perioden har karaktäriserats av genomförande av Krigsförbandsövningar (KFÖ) och Särskilda övningar förband (SÖF).

Civil-militär samverkan har övats med huvuddelen av fyra hemvärnsbataljoner i och kring Göteborg och Lysekil vid övningen *EMERENTIA 15*. Skydd och bevakning av bl.a. Göteborgs hamn, Landvetter flygplats och raffinaderiet i Lysekil ingick och övningsmålsättningarna nåddes.

Försöken med granatkastare vid Dalregementsgruppen har genomförts inklusive skjutning med skarp ammunition.

Krigsförbanden har genomfört 28 krigsförbandsövningar (KFÖ) och 35 särskilda övningar för förband (SÖF).

Ca 700 personer ur 20 hemvärnsbataljonstaber har genomfört samlade lednings träningsövningar (LTÖ) vid två tillfällen med deltagande av territoriell ledning från två militära regionstaber. Övningarna har ökat bataljonernas och den territoriella ledningens ledningsförmåga. Övningarna innefattade även också samverkan med civila myndigheter.

Central chefsutbildning av hemvärnspersonal har genomförts via 32 kurser omfattande ca 470 elever.

Hemvärnet har under perioden genomfört ett flertal stödinsatser till samhället, omfattande ca 6 000 timmar. I huvudsak har eftersök genomförts. Dessa insatser har inte märkbart påverkat genomförandet av övrig inplanerad verksamhet.

Hemvärnsförbanden har övergripande vidmakthållit sin status under första halvåret. Tillförd ny materiel (fordon och gruppradio) har ökat förmågan. För de bataljonsstaber som genomfört LTÖ har även förmågan till ledning ökat.

Viktigare materielleveranser

- Plutonchefsfordon

Frivillig försvarsverksamhet

Produktionen har under första halvåret löpt enligt plan i form av bland annat sju stycken Grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F) med 163 godkända elever. 20 stycken rekryteringshelger (*Military Weekend*) är genomförda varav tio stycken är slutredovisade med 265 deltagare som fullföljde utbildningen. Befattningsutbildningar har genomförts och fortsätter att genomföras under året, exempelvis till ordonnans, kock, signalist, hemvårnssjukvårdare, flygförare, bilförare och hundförare. Ledarskaps- och instruktörsutbildningar har genomförts och även dessa fortsätter året ut. Ungdomsverksamhet är genomförd i Ånn och Älvdalen under sportlovsveckorna. Sommarskolor för ungdomar har genomförts inom de olika frivilliga försvarsorganisationernas försorg.

Flygförarna inom Frivilliga Flygkåren (FFK) har vidmakthållit sin kompetens under första halvåret. Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) har bidragit till att kompetensutbilda anställd militär personal som ingår i insatsorganisationen.

Utveckling

Besparingar inom anslag 1:5 *Forskning och teknikutveckling* som fastställdes hösten 2014⁴ har effektuerats under 2015. Den korta framförhållningen för att genomföra neddragningar i FoU-produktionen har påverkat verksamheten negativt under första halvåret.

För att anpassa verksamheten till den nya ekonomiska ramen har ett omfattande analysarbete inför fastställande av Forsknings- och teknikutvecklingsplanen (FoT-plan) 16 genomförts. Utgångspunkten för det har varit en genomlysning av verksamheten inom FoT-planens olika FoT-områden. Genomgången har kompletterats med en analys och prioritering av FoT-delområden utifrån Försvarsmaktens utvecklingsbehov.

För övrigt har beställningar i enlighet med FoT-plan⁵, Studie- och konceptutvecklingsplan⁶ samt Plan för koncernövergripande forskning och utveckling (Koncern-FoU 15)⁷, genomförts efter ovan analys och anpassning mot reduceringarna inom anslaget.

Leveranser inom FoT sker främst vid årets slut i form av skriftliga rapporter. För närvarande finns inga avvikelser att rapportera.

⁴ Budgetpropositionen 2014/15:1 Utgiftområde 6, sid 71

⁵ FoT-plan 2015-2024, H/S FM 2014-1611:1

⁶ Försvarsmaktens Studie- och Konceptutvecklingsplan 2015, FM2014-11124

⁷ Koncern-FoU 15, FM2014-1198

Övrig verksamhet

Exportstöd har genomförts enligt uppdrag från Förvarsexportmyndigheten (FXM). Vidare har Förvarsmakten lämnat stöd åt FXM:s pågående arbete med Slovakien och Brasilien (JAS 39 C/D).

Exportåtagande mot Thailand, Tjeckien och Ungern har genomförts enligt plan. Förvarsmakten har genom ett omfattande arbete gett den materiellsupport som bidragit till att Thailand, Tjeckien och Ungern i huvudsak nått uppställda produktionsmål.

Under första halvåret har Internationell militär test-, utbildnings- och övningsverksamhet (ITÖ) genomförts vid fem tillfällen med nio deltagande nationer, däribland Danmark, Tyskland, Polen och Frankrike.

Högvakt och bevakning vid statschefens residens, Stockholms slott och Drottningholms slott har genomförts enligt plan.

Saluter har avgivits från salutbatterierna i Bodens fästning, Norra Brännan, Skeppsbron, Kungshall och Skansen Lejonet vid H.M. Konungens namnsdag och födelsedag samt vid nationaldagen.

Den 29 maj genomförde Förvarsmakten högtidlighållande av Sveriges veterandag vid statens veteranmonument på Kungliga Djurgården. Kransnedläggningar vid monumentet har i övrigt genomförts i samband med utländska besök.

Den 13 juni medverkade Förvarsmakten med bl.a. paradering och salutskjutning i samband med H.K.H. Prins Carl Philips och fröken Sofia Hellqvists bröllop.

Förvarsmakten har på UD:s begäran deltagit vid Hans Majestät Konungens mottagning av främmande sändebud i högtidliga audienser vid fem tillfällen.

Förvarsmakten har i övrigt medverkat vid följande statsceremonier:

- högtidlighållandet av H.M. Konungens födelsedag
- högtidlighållandet av H.K.H. Kronprinsessans namnsdag
- högtidlighållande av nationaldagen
- paradering med anledning av indiskt statsbesök
- salutskjutning i samband med H.K.H. Prinsessan Madeleines nedkomst

Vidare har Förvarsmakten engagerats för ceremoniell verksamhet vid mottagande av Bulgariens försvarsminister och Indiens vice arméchef.

Personalförsörjning

För att omhänderta Försvarsmaktens kompetensbristområden pågår ett arbete med att rekrytera och utbilda personal i den takt som tillgängliga resurser och ekonomi medger.

Försvarsmakten har ett antal utmaningar med personalförsörjningen vilka myndigheten analyserar och fortsatt arbetar med. Försvarsmaktens möjlighet att genomföra Grundläggande militär utbildning (GMU) i den omfattning som planerats är beroende av tillgängliga resurser. De planerade GMU-omgångarnas samlade volym indikerar att Försvarsmakten inte kommer nå den planerade volymen för helåret 2015.

Det kan konstateras att andelen gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS) som efter fullföljd GMU, vilka tagit anställning i Försvarsmakten, hittills är tillfredsställande sett över tid. Detta beror främst på benägenheten att återkomma till en ny anställning i Försvarsmakten efter en tidigare anställning alternativt tidigare genomförd GMU eller kompletterande militär utbildning (KMU). Avgångarna under, och i anslutning till, GMU tillsammans med vissa obalanser i personalflödena är områden som fortsatt behöver hanteras.

Det finns en risk att måltalen för antalet anställda GSS/T för innevarande år kommer underskridas. Försvarsmakten konstaterar att det finns en större attraktionskraft i att ta anställning som GSS/K snarare än GSS/T. Med oförändrad tillväxttakt behöver underskottet under överskådlig tid kompenseras med icke anställd krigsplacerad personal. Därmed minskar handlingsfriheten med att använda delar av krigsförbanden utan föregående beredskaps-höjning eller mobilisering.

För övriga personalgrupper överensstämmer antalet anställda i stort med gällande målsättning, även om officersförsörjningen långsiktigt behöver tryggas. Vidare har Försvarsmakten särskilt noterat en vikande trend bland kvinnor att söka sig till Försvarsmakten. Myndigheten arbetar med åtgärder för att motverka den negativa trenden men detta behöver fortsatt bevakas och analyseras.

Inom området veteranuppföljning har ett förändringsarbete påbörjats. Syftet är att det lagstadgade femåriga uppföljningsansvaret för utlandsveteraner i första hand ska utövas av de förband, skolor och centrum som ansvarar för uppsättande av de internationella militära insatserna, med stöd av den centrala funktionen Försvarsmaktens Veteranenhet.

Ekonomiskt resultat och prognos

Anslagsförbrukning och anslagsprognoser

År 2015 prognos

Försvarsmaktens prognos 2015 för anslag 1:1.1 *Förbandsverksamhet och beredskap* uppgår till 23 872 miljoner kronor. Detta är i enlighet med regleringsbrevet för 2015 och inräknat ett anslagssparande från år 2014 om 248 miljoner kronor.

Försvarsmaktens prognos för anslag 1:1.4 *MUST* indikerar ett överutnyttjande om 13 miljoner kronor. Prognosen uppgår till 758 miljoner kronor. Anledningarna till detta är att försvarsattachéanslaget 2015 inte är i balans samt ökade krav på *MUST* verksamhet från och med 2016, vilket föranlett ett behov av att redan under innevarande år anställa personal.

Regeringen har i regleringsbrevet inklusive ändring avseende insats i Irak för 2015 beslutat om insatser m.m. om 1 007 miljoner kronor. För den tillkomna insatsen i Irak disponerar Försvarsmakten 45 miljoner kronor. Försvarsmaktens prognos för anslag 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* uppgår därmed till 1 007 miljoner kronor. Etableringen av vårt bidrag till MINUSMA har skett i ett område med särskilda utmaningar vilket innebär risker som är svåra att överblicka. Sammantaget har etableringen gått bra men ökade kostnader kan inte uteslutas.

Försvarsmaktens prognos för anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* är 9 783 miljoner kronor i enlighet med regleringsbrevet och inräknat ett anslagssparande från år 2014 om sex miljoner kronor.

Försvarsmaktens prognos för anslag 1:4 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar* är 6 582 miljoner kronor i enlighet med regleringsbrevet och inräknat ett anslagssparande från år 2014 om 35 miljoner kronor.

Försvarsmaktens prognos för anslag 1:5 *Forskning och teknikutveckling* är 583 miljoner kronor i enlighet med regleringsbrevet och inräknat en anslagskredit från år 2014 om åtta miljoner kronor.

Försvarsmaktens prognos för anslag 1:2.1 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* inom utgiftsområde 5 är efter ändring av regleringsbrevet 62 miljoner kronor. Ändringarna innebär betydande förändringar och verksamhetsneddragningar och Försvarsmakten räknar med att behöva använda anslagskrediten.

Samtliga anslag

Anslag/Anslagspost (tkr)		Överför- ingar från 2014	Reglerings- brev 2015 Prisläge 15	Totalt disponibelt belopp	Utfall t o m juni	Prognos Prisläge 15	Prognos anslags- spar/ kredit (-)	Not
Fö								
1:1.1	Förbandsverksamhet och beredskap	248 431	23 623 363	23 871 794	11 963 773	23 871 794	0	
1:1.4	MUST	3 995	740 966	744 961	380 963	758 000	-13 039	
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	252 426	24 364 329	24 616 755	12 344 736	24 629 794	-13 039	
1:2.1	Väpnade insatser internationellt samt Athena	0	1 794 635	1 794 635	356 519	923 000	871 635	1
1:2.2	Övriga insatser internationellt	0	84 200	84 200	22 579	84 200	0	
1:2	FM insatser internationellt	0	1 878 835	1 878 835	379 099	1 007 200	871 635	
1:3	Anskaffning mtrl. & anlägg	6 033	9 776 522	9 782 555	3 092 833	9 782 555	0	
1:4	Vidmakthåll mtrl. & anlägg	34 979	6 547 158	6 582 137	2 113 839	6 582 137	0	
	Summa materiel (mtrl.)	41 012	16 323 680	16 364 692	5 206 672	16 364 692	0	
1:5	Forskning och teknikutv.	-8 228	591 440	583 212	196 087	583 212	0	
UD								
1:2.1	Freds- och säkerhetsfrämjande vht	0	62 077	62 077	35 285	62 077	0	2
	Summa Försvarsmakten	285 210	43 220 361	43 505 571	18 161 879	42 646 975	858 596	

Tabell 1 Prognos samtliga anslag

Not.

1. Regeringen har hittills beslutat och gett anvisningar till Försvarsmakten om insatser m.m. för 1 007 miljoner kronor, vilket motsvarar Försvarsmaktens prognos. Differensen 872 miljoner kronor är regeringens differens relativt tillgängligt anslag 1 879 miljoner kronor.
2. Ny ram enligt Protokoll vid regeringssammanträde 2015-06-25, UD2015/354/PLAN (delvis) UD2015/787/SP

Anslagspost.1:2.1 Försvarsmaktens väpnade insatser internationellt samt Athena

Insats (tkr)	Ram enligt RB	Utfall t o m juni	Prognos Prisläge 15	Prognos anslags- spar/ kredit (-)	Not
Fö					
MINUSMA	660 000	243 145	660 000	0	
RSM	93 000	57 073	93 000	0	1
Atalanta	75 000	35 259	75 000	0	2
Irak	45 000	1 649	45 000	0	3
Uppföljning personal i internationella insatser	20 000	5 604	20 000	0	
Athena	30 000	13 789	30 000	0	
Summa Försvarsmaktsram	923 000	356 519	923 000	0	
Totalt anslagspost 1:2.1	1 794 635		923 000	871 635	

Tabell 2 Anslag 1:2.1 FM väpnade insatser internationellt samt Athena

Not.

1. Kostnader för redan avslutade insatsen ISAF har debiterats insatsen RSM under första halvåret varför utfallet för perioden är högt.
2. Insatsen är avslutad. Minskat uttag av antal flygtimmar samt eventuellt uteblivet nyttjande av reserv kan innebära sänkt prognos framöver.
3. Beslut om ny insats enligt Regeringsbeslut 1 2015-06-11, Fö2015/884/MFI.

Utestående utomstatliga åtaganden per 30 juni 2015

Försvarsmaktens huvudleverantör FMV har per den 30 juni 2015 beställningar hos utomstatliga leverantörer på 53 881 miljoner kronor, totalt alla anslag.

FÖRSVARSMAKTENS DELÅRSRAPPORT 2015

Redovisning av återrapporteringskrav

Försvarsmakten redovisar nedan de återrapporteringskrav som ska redovisas i samband med delårsrapporteringen, utgående från Försvarsmaktens regleringsbrev för 2015 samt särskilda regeringsbeslut. Redovisningarna är numrerade och namngivna i enlighet med regleringsbrev och regeringsbeslut, vars återrapporteringskrav skrivs med kursiv text med undantag för omdaning av försvarslogistiken.

Regeringsuppdrag (Fö2008/3334/MFU, Fö2011/613/MFU), Omdaning av försvarslogistiken

Regeringens krav på omdaning av försvarslogistiken var en stadigvarande besparing om 760 miljoner kronor årligen vilken skulle uppnås 2015. I samband med myndigheternas gemensamma rapport, för första kvartalet 2015 för omdaning av försvarslogistiken, redovisades uppnådda besparingar om 487 miljoner. Planerat/bedömt utfall av kostnadsminskningar uppgick till 734 miljoner vilka kommer att uppnås 2017. Omställningskostnaderna uppgår till 492 miljoner kronor vid utgången av 2014.

För närvarande pågår en analys av tillkommande kostnader⁸ vilket kan innebära en negativ påverkan på uppnådda kostnadsminskningar. Samtidigt har det fortsatta arbetet med besparingsinitiativen lett till ytterligare identifierade kostnadsminskningar. Senast i Försvarsmaktens årsredovisning kommer en mer detaljerad beräkning av nettoeffekten redovisas med tillhörande analys.

Nedan redovisas de hittills identifierade tillkommande kostnadsområdena. Tillsammans med FMV pågår en kvalitetssäkring av data och med anledning av det redovisas total kostnad inom ett intervall.

- lokalyror som inte har kunnat avyttras,
- dubbla godsmottagningar,
- behov av dubbla datorer, nätverk och AP för FMV personal samt
- dubbla staber FMV (FSV) och Försvarsmakten (FMLOG).

Totalt uppskattas dessa tillkommande kostnader uppgå till 40 - 60 miljoner kronor för år 2014.

Till detta ska rapporterade kostnadsminskningar adderas som enligt genomförd analys inte med säkerhet kan verifieras. Enligt nuvarande analysläge rör det sig om cirka 50 miljoner kronor för åren 2012 till 2014 inom besparingsområdet förråd, service och verkstäder där besparingar inte har kunnat realiseras ur ett förbandsperspektiv. Därutöver kan ytterligare kostnader uppkomma inom andra områden efter utgången av 2015. Ytterligare kvalitets- säkring rörande detta kommer att genomföras under tredje och fjärde kvartalet.

⁸ Vid återrapportering av regeringsuppdrag (Fö2011/613/MFU) för första kvartalet 2015 redovisades Tillkommande kostnader som övervältringskostnader.

I kvartalsrapport två 2015 ges en utförligare redovisning av tillkommande kostnader.

Den strategiska inriktningen för försvarslogistiken har under halvåret utformats och därefter inarbetats i Försvarsmaktens strategiska inriktningsdokument (FMSI). Arbetet är en följd av omdaningen och tydliggör uppgiften för försvarslogistiken på strategisk nivå.

Nr 1.5 Nordiskt och övrigt internationellt samarbete

Försvarsmakten ska i samband med delårsredovisningen redovisa hur det nordiska och det nordisk-baltiska samarbetet har fortskridit samt uppnådda resultat av detta.

Nordiskt försvarssamarbete – Nordefco

Det nordiska försvarssamarbetet har hög prioritet i Sverige. Under 2015 innehar Sverige ordförandeskap i Nordefco. Försvarsmakten har tydliga riktlinjer från politisk nivå att prioritera det nordiska samarbetet. Under 2015 har den militära nivåns fleråriga handlingsplan (*MCC Actionplan 2015-2018*) utvecklats och tar sin utgångspunkt i Nordefco:s vision 2020. Inom Nordefco:s militära samarbetsområdena (*Cooperation Area, COPA*) har följande projekt slutförts eller är under pågående implementering.

Flygvapensamarbete:

Nordefco har under 2015 reviderat sitt *Technical Arrangement (TA)* gällande *Cross Border Training (CBT)* så att avtalet även omfattar Island vilket innebär att hela det nordiska luftrummet blir tillgängligt för träning och övning. Inom Nordefco pågår under 2015 arbetet med att ta fram ett koncept för alternativ landningsplats för att kunna öka flygproduktionen under sämre väderförhållanden, vilket bidrar till ökad effektivitet. Gällande *Nordic Tactical Air Transport (NORTAT)* är samtliga deltagande länder redo att skriva under ett avtal rörande användandet av gemensamma transportresurser. *Nordic Enhanced Cooperation on Air Surveillance (NORECAS)* startades 2012 som ett led i fördjupat nordiskt luftövervaknings-samarbete. Det beslutades att utföra en realiserbarhetsstudie avseende gemensamma lösningar inom projektet samt en implementeringsstudie för radardatautbyte vilket resulterade i studierapporten NORECAS som presenterades i december 2013.

Säker kommunikation

Möjligheten till säker kommunikation på både militär och politisk nivå inom det nordiska försvarssamarbetet är ett prioriterat område och viktigt för att nå längre i samarbetet. Inom Nordefco pågår arbetet med att implementera handlingsplanen för säker kommunikation. Sverige har i juni 2015 undertecknat den nordiska signalskyddsöverenskommelsen (*Nordic Technical Arrangement, COMSEC*) och avtalet väntas bli undertecknat av övriga nordiska länder inom kort vilket kommer att förenkla processen att på nationell nivå låna ut signalskyddssystem mellan de nordiska länderna.

Gränslöst samarbete

Inom Nordefco fortsätter arbetet med att reducera hindren för att öva och träna tillsammans. Ett första steg implementerades 2014 då besöksrutiner förenklades. Ett ytterligare steg framåt

i förenklade rutiner är implementeringen under 2015 av alternativ landningsplats inom ramen för ländernas flygproduktion.

Försvarsmaterielsamarbete

Avtal för stöd till industrisamarbete har skrivits under i början av året. Nordefco har uppdaterat sitt *Industry Dialouge Concept* där samarbetsområdet för försvarsmateriel (*COPA Armaments*) nu är kontaktinstans för *Joint Nordic Defence Industry Cooperation Group (JNDICG)*. Nordefco har vidare utvecklat den gemensamma nordiska sammanställningen av pågående försvarsmaterielprocesser (*Nordefco Screening Process*).

Nordisk-baltiska samarbetet

Försvarsmakten har inom uppdraget för ordförandeskapet i Nordefco att förhålla sig till de handlingsplaner och riktlinjer som är givna från politisk nivå. I den politiska nivåns styrning finns en riktlinje att i arbetet med handlingsplanerna inom Nordefco finna potentiella samarbeten med de baltiska staterna. Under höstens möte 2014 i Oslo redovisades samtliga nordiska samarbeten inom Nordefco för Estland, Lettland och Litauen. Redovisningen mottogs väl och tjänar som grund för fortsatt dialog under höstens möte på militär nivå. Den militära nivån konstaterar dock att huvuddelen av samarbetet mellan de nordiska och baltiska länderna sker på bilateral basis.

Fördjupat försvarssamarbete Sverige – Finland

Den 31 januari 2015 levererade Försvarsmakten tillsammans med försvarsmakten i Finland en slutgiltig rapport med förslag på fördjupat försvarssamarbete till politisk nivå. Rapporten innehåller förslag på samarbetsmöjligheter inom sex fokusområden: Marinen, Flygvapnet, Armén, Säker kommunikation, Gemensamma förband samt Logistik och materielanskaffning.

I samband med att slutrapporten om fördjupat försvarssamarbete presenterades av försvarsministrarna den 17 februari 2015, gavs en avsiktsförklaring om framtida bilateralt samarbete mellan Sverige och Finland. Avsiktsförklaringen omfattade operativ planering och förberedelser för gemensamt användande av civila och militära resurser i olika scenarier inklusive hantering av kriser. Sådan planering och sådana förberedelser ska vara ett komplement till, men skilda från, respektive lands nationella planering. Exempel på samarbete kan vara i hävdandet av respektive lands territoriella integritet eller utövande av rätten till självförsvar enligt artikel 51 i FN-stadgan.

Fördjupat försvarssamarbete Sverige - Danmark

Den 31 mars 2015 levererade Försvarsmakten tillsammans med försvarsmakten i Danmark en gemensam rapport med förslag och rekommendationer på fördjupat försvarssamarbete till politisk nivå. Målet med det fördjupade försvarssamarbetet är att öka den operativa effekten inom ramen för flyg- och marinverksamhet i fredstid. Rekommendationerna i rapporten åsyftar bland annat till ett utökat och förenklat tillträde till ländernas luft- och sjöterritorium inklusive flyg- och marinbaser, operativt samarbete inom luft- och sjöövervakning samt informationsutbyte mellan det danska och svenska försvarshögkvarteren.

Nr 2.6 Materielinvesteringar, Investeringsplan

Försvarmakten ska löpande vid behov samt i samband med delårsredovisning redovisa eventuella väsentliga avvikelser avseende ekonomiskt belopp eller tidsförskjutning i myndighetens investeringsplan för anslagen 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar samt 1:4 Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar. Med väsentligt menas betydande belopp eller förskjutning mellan budgetår för objekt av särskild vikt för istandsättandet av krigsförbanden. Av redovisningen ska också framgå vilka åtgärder som vidtagits för att omhändertaga eventuella avvikelser.

Förutom de förändringar som redovisades i BU 16 så har det tillkommit ytterligare några större förändringar i investeringsplanen. Redovisade förändringar berör avtalade leveranser. Förändringarna har inarbetats i investeringsplanen enligt tabell nedan.

För planerade beställningar har inga större avvikelser inarbetats i investeringsplanen. Ett arbete med förändringar av planerade beställningar inom marinområdet, främst ubåtsområdet pågår. Detta är beräknat att inarbetas i investeringsplanen under andra halvåret.

Anslag	Uppdrag och leverans	Avtalad leverans i Mnr									Efter 2021	Kommentar och prioriteringar
		Före 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021			
1.3	Anskaffning ammunition	358	80									Senarelagda leveranser i nytt prisläge.
	Utfall/Ny planering	230	35	52	97	30						
1.3	Underhållsmateriel Hkp 14	315	230	150								Senarelagda leveranser i nytt prisläge, anpassade efter leveranstakten av hkp.
	Utfall /Ny planering		69	580	90	20						
1.3	Anskaffning KomNod steg 2	16	156	190								Senarelagda leveranser. Anpassade efter planerad RENO stridsvagn och stridsfordon.
	Utfall /Ny planering		97	245	16	5						

Tabell 3 Avtalade leveranser större än 50 miljoner kronor eller av särskild vikt som har förändrats avseende ekonomiskt belopp eller förskjutits över budgetårsgränser

Nr 2.9 Omlokalisering Järfälla Barkarby

Försvarmakten ska i delårsredovisningen och i årsredovisningen redovisa vidtagna åtgärder samt fortsatt planering och bedömd tidplan gällande omlokaliseringen från fastigheten Järfälla Barkarby 4:1.

Under det första halvåret 2015 har Försvarmakten fortsatt med de under 2014 påbörjade förberedelserna för att kunna lämna Barkarby så att Fortifikationsverket kan överlämna fastigheten till Järfälla kommun senast den 31 december 2016.

Viktigare vidtagna åtgärder under 2015 är att Försvarsmakten tecknat samråd på Fortifikationsverkets skrivelse till regeringen avseende nybyggnation i Kungsängen med anledning av omlokaliseringen från Barkarby. Tidplanen är beroende av att beslut fattas i detta ärende. Försvarsmakten fortsätter ta fram behovshandlingar och planerar för införhyrning alternativt inköp via Fortifikationsverket av en lagerlokal.

Åtgärder för avveckling av anläggningen och tillhörande byggnader och mark har påbörjats. Arbetet följer tidplanen men en förutsättning är givetvis att samtliga delprojekt följer sin plan.

De största kostnaderna fram till och med 2017 utgörs av personal, hyra för mellanlagring, kostnader för återställning samt direktavskrivningar. Kostnaderna från och med 2018 avser i huvudsak merkostnader avseende personal och hyra p.g.a. omlokaliseringen. Försvarsmakten räknar med full kostnadstäckning för samtliga år.

Sammanfattningsvis är prognosen god för att Försvarsmakten ska kunna lämna Barkarby enligt gällande tidplan.

Utfall och planerade kostnader framgår nedan tabell:

Mnkr	Utfall		Beräknade kostnader			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019-2026
Summa beräknade kostnader	30	28	28	21	41	91

Tabell 4 Utfall och beräknade kostnader Järfälla - Barkarby

Nr 2.10 FMTIS

Försvarsmakten ska i delårsredovisning och i årsredovisningen redovisa resultatet av vidtagna åtgärder gällande omstruktureringen till FMTIS.

Försvarsmaktens förberedelser inför inrättandet av FMTIS den 1 januari 2016 pågår inom ramen för "Projekt införande FMTIS".

Under projektets gång har den nya organisationen ytterligare analyserats och vidare åtgärder avseende organisationsutveckling har genomförts. Inriktningen är att FMTIS organisation fastställs senast den 30 september 2015. Utgående från den blivande organisationen och införandeplanen har val av metod för bemanning av förbandet skett samt ett initialt bemanningsarbete påbörjats. Bemanningsarbetet av förbandet ska vara genomfört med beslutstidpunkt tidigt under oktober 2015. Utgående från genomfört bemanningsarbete kommer därefter löpande aktiviteter genomföras för att bemanna kvarstående vakanser inom förbandet.

Nr 3.1 Uppföljning av det försvarspolitiska inriktningsbeslutet

Aktuellt arbetsläge avseende utvecklingen av insatsorganisationen, enligt bilaga 2, ska i delårsrapporten redovisas för Regeringskansliet (Försvarsdepartementet).

Redovisning av aktuellt arbetsläge avseende utvecklingen av insatsorganisationen enligt regeringens återrapporteringskrav framgår översiktligt under lägesredovisningen för verksamheten Uppbyggnad av insatsorganisation och beredskap. Försvarsmakten genomför därutöver muntliga föredragningar vid Försvarsdepartementet (IO-Beredningen). Försvarsmakten återkommer i samband med årsredovisningen med en fullständig och mer detaljerad lägesredovisning inom ramen för Insatsorganisationsvärderingen (IOV).

Finansiell redovisning

Resultaträkning

Belopp (tkr)	Utfall 1501-1506	Utfall 1401-1406	Prognos 1501-1512	Not
Verksamhetens intäkter				
Intäkter av anslag	15 178 265	14 380 449	33 431 000	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	548 370	652 876	1 200 000	
Intäkter av bidrag	1 742	2 449	4 000	
Finansiella intäkter	11 115	6 666	20 000	
Summa Verksamhetens intäkter	15 739 492	15 042 440	34 655 000	
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för personal	-6 783 053	-6 478 521	-13 000 000	
Kostnader för lokaler	-1 152 028	-1 212 341	-2 400 000	
Övriga driftkostnader	-8 553 633	-7 721 080	-20 525 000	
Finansiella kostnader	-14 234	-19 820	-30 000	
Avskrivningar och nedskrivningar	-4 204 015	-4 160 849	-8 300 000	
Summa Verksamhetens kostnader	-20 706 963	-19 592 611	-44 255 000	
Verksamhetsutfall	-4 967 471	-4 550 172	-9 600 000	
Uppbördsverksamhet				
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	17 908	0	37 000	
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-17 908	0	-37 000	
Saldo	0	0	0	
Transfereringar				
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	63 007	63 839	110 000	
Lämnade bidrag	-63 007	-63 839	-110 000	
Saldo	0	0	0	
Årets kapitalförändring	-4 967 471	-4 550 172	-9 600 000	

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	Utgående balans 2015-06-30	Utgående balans 2014-06-30	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	1 489 128	1 442 331	
Summa Immateriella anläggningstillgångar	1 489 128	1 442 331	
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	248 960	234 470	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	1 317 428	1 406 958	
Pågående nyanläggningar	73 786	92 479	
Beredskapstillgångar	90 994 153	92 994 449	
Summa Materiella anläggningstillgångar	92 634 326	94 728 356	
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	336 392	368 703	
Summa Varulager m.m.	336 392	368 703	
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	66 285	194 628	
Fordringar hos andra myndigheter	487 631	548 654	
Övriga kortfristiga fordringar	19 880	11 758	
Summa Kortfristiga fordringar	573 796	755 039	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	30 658	37 418	
Upplupna bidragsintäkter	0	4 048	
Övriga upplupna intäkter	33 522	26 679	
Summa Periodavgränsningsposter	64 180	68 145	
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	-1 043 316	2 299 676	
Summa Avräkning med statsverket	-1 043 316	2 299 676	
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	5 232 159	3 042 355	
Kassa och bank	67 204	5 569	
Summa Kassa och bank	5 299 362	3 047 924	
Summa Tillgångar	99 353 868	102 710 173	

Kapital och Skulder (tkr)	Utgående balans 2015-06-30	Utgående balans 2014-06-30	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	95 970 644	97 553 641	
Balanserad kapitalförändring	224	361	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-4 967 471	-4 550 172	
Summa Myndighetskapital	91 003 398	93 003 830	
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	273 954	354 098	
Övriga avsättningar	504 483	585 528	
Summa Avsättningar	778 437	939 626	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	3 139 740	3 066 828	
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	1 447 503	2 784 867	
Leverantörsskulder	692 142	734 501	
Övriga kortfristiga skulder	261 062	330 292	
Summa Skulder m.m.	5 540 447	6 916 487	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	2 031 586	1 848 354	
Oförbrukade bidrag	0	1 876	
Summa Periodavgränsningsposter	2 031 586	1 850 230	
Summa Kapital och Skulder	99 353 868	102 710 173	

Ansvarsförbindelser

Övriga ansvarsförbindelser

1

1. Försvarsmakten kommer efter år 2022 att ha utgifter för att sanera förorenade områden. Utgifterna för sanering efter år 2022 är dock osäkra till både tidpunkt och belopp. I balansposten övriga avsättningar ingår avsättning om 131 394 tkr (129 058 tkr) för utgifter under åren 2015 - 2022 avseende sanering av förorenade områden.

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Inkomster	Saldo
Anslag inom Försvarsdepartementets utgiftsområde nr 6										
1:1.1	Förbandsverksamhet och beredskap	248 431	23 623 363				23 871 794	-12 467 923	504 150	11 908 021
1:1.4	Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten	3 995	740 966				744 961	-380 963		363 998
1:2.1	Försvarsmaktens väpnade insatser internationellt samt Athena	218 917	1 794 635			-218 917	1 794 635	-357 320	801	1 438 116
1:2.2	Försvarsmaktens övriga insatser internationellt	36 617	84 200			-36 617	84 200	-25 204	2 625	61 621
1:3.1	Anskaffning av materiel och anläggningar	6 034	9 776 522				9 782 556	-3 092 833		6 689 723
1:4.1	Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	34 980	6 547 158				6 582 138	-2 167 342	53 502	4 468 298
1:5.1	Forskning och teknikutveckling	-8 228	591 440				583 212	-196 087		387 125
Anslag inom Utrikesdepartementets utgiftsområde nr 5										
1:2.1	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet (UD)	1 532	62 077			-1 532	62 077	-35 434	149	26 792
S:a		542 278	43 220 361	0	0	-257 066	43 505 573	-18 723 106	561 227	25 343 694

Redovisning mot inkomsttitel (tkr)

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet		4
4525 Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor		17 904

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Belopp anges i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges särskilt. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Värdering av anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar består av programvaror, licenser och utveckling som är av väsentligt värde för verksamheten under kommande år. Programvaror och licenser aktiveras i de fall anskaffningsutgiften överstiger 25 tkr. Utveckling aktiveras om de sammanlagda utgifterna överstiger 1 000 tkr.

Avskrivningstider för immateriella anläggningstillgångar:

3 år	Licenser till datorprogram
3-5 år	Egenutvecklade IT-system

Avskrivningstiden kan i förekommande fall variera inom en anläggningsklass beroende på att individuella bedömningar gjorts i samråd med sakkunniga.

Materiella anläggningstillgångar

Alla anskaffningar (undantaget beredskapstillgångar) med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde av minst 25 tkr redovisas som anläggningstillgång. På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning utifrån den bedömda ekonomiska livslängden.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar för verksamheten:

25 år	Fartyg och flygplan
15 år	Båtar
10 år	Verkstads- o tillverkningsutrustning, telefonväxlar, utbildningsanläggningar, simulatorer, tävlingsvapen, viss köksutrustning, tyngre transportmedel, förbättring på annans fastighet, datornät, stordatorer, möbler och inredning
5 år	Lätta transportmedel, kommunikationsmedel, minidator, kontorsapparater, djur och övrigt
3 år	Persondatorer med kringutrustning

Avskrivningstiden kan i förekommande fall variera inom en anläggningsklass beroende på att individuella bedömningar gjorts i samråd med sakkunniga.

Beredskapstillgångar

Förnödenheter för krigsändamål och beredskap, som har anskaffats för att klara landets behov vid kris och krig, definieras som beredskapstillgångar. Beredskapstillgångarna indelas i beredskapsinventarier och beredskapsvaror. Beredskapsinventarier skrivs av linjärt på anskaffningsvärdet i förhållande till den bedömda ekonomiska livslängden. För beredskapsinventarier är gränsen för aktivering 250 tkr.

Avskrivningstider för beredskapsinventarier:

15/25 år	Stridsfordon, fartyg, flygplan och helikoptrar (individredovisade materielsystem)
10 år	Modifiering av materiel
3/5/10 år	Övriga beredskapsinventarier

Avskrivningstiden kan i förekommande fall variera inom en anläggningsklass beroende på att individuella bedömningar gjorts i samråd med sakkunniga.

Beredskapsvaror i lager värderas enligt principer för lagerredovisning, trots att dessa ingår under rubriken anläggningstillgångar. Försvarsmakten tillämpar, för de lager som redovisas i system PRIO, först-in-först-ut-principen (FIFU). För de lager som ännu inte överförts till system PRIO beräknas anskaffningsvärdet enligt principen vägda genomsnittspriser.

Varulager

Varulager värderas huvudsakligen till anskaffningsvärde. För lager i PRIO samt drivmedel exkl. fartygsdiesel utgörs anskaffningsvärdet av genomsnittspriser.

Fordringar

Fordringar värderas till det belopp som bedöms komma att inflyta.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs huvudsakligen belopp överstigande 100 tkr.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta redovisas i bokslutet omräknade till balansdagskurs. Valutakursdifferenser redovisas som finansiella intäkter respektive kostnader.

Avsättningar

Avsättning för pensionsförpliktelser redovisas till det försäkringstekniska värdet av pensionsåtaganden, beräknade med ledning av den beräkningsmodell SPV fastställt.

Avsättningar för framtida utgifter för omstrukturering är angivna i dagens prisläge utan nuvärdesberäkning.

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

Enligt regleringsbrevet för 2015 gäller följande undantag från ekonomiadministrativa regelverket:

1. Försvarsmakten undantas från 12 § anslagsförordningen (2011:223) enligt nedan.

a) Försvarsmakten får, vad avser förstagångsanskäffning (dvs. första lageruppbyggnad) för nya materielsystem, anskaffa ammunition, reservdelar m.m. under anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*. Försvarsmakten får under anslaget 1:4 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar* återanskaffa ammunition och reservdelar m.m. Efter hand som förbrukning av förnödenheter sker i förbandsverksamheten ska kostnaden för detta föras mot anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och motsvarande belopp föras som intäkt mot anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* eller anslaget 1:4 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar*. Denna princip får även tillämpas vad gäller förnödenheter, inklusive drivmedel, anskaffade före 1 januari 2008.

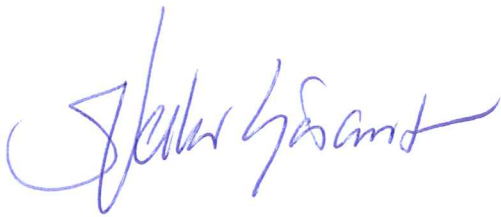
b) När Försvarsmakten förbrukar ammunition m.m. vid insatser internationellt ska kostnaden för detta föras mot anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* och motsvarande belopp föras som intäkt mot anslagen 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* eller 1:4 *Vidmakthållande och avveckling m.m. av materiel och anläggningar*.

2. När Försvarsmakten tillämpar de principer för redovisning av beredskapstillgångar som framgår av regeringsbeslut den 7 december 2000 (Fö nr 11) får myndigheten direktavskriva beredskapsinventarier i de fall anskaffningsutgiften per styck understiger 250 000 kronor.

3. Försvarsmakten behöver inte finansiera investeringar i anläggningstillgångar som används eller kommer att användas i samband med fredsfrämjande förbandsinsatser med lån i Riksgäldskontoret enligt 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Överbefälhavarens intygande av myndighetens delårsredovisning

Jag intygar att delårsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Sverker Göranson